Zásadne odmietame zavedenie dane zo sladených nealkoholických nápojov

Zdanenie sladených nealkoholických nápojov je čisto politické zadanie, ktorým sa má zvýšiť príjem do štátneho rozpočtu. Na základe skúseností z iných krajín nepredpokladáme pozitívny vplyv na zníženie obezity a zlepšenie životného štýlu obyvateľstva. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora preto prijatie zákona o dani zo sladených nealkoholických nápojov ako celku zásadne odmieta. Pozitívne však hodnotí fakt, že daň sa nebude vzťahovať na ochutené mlieka a jogurtové nápoje.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) so zavedením dane zo sladených nealkoholických nápojov zásadne nesúhlasí. Tvrdenie, že navrhovaná daň je efektívnym nástrojom, ktorý je overený praxou viacerých krajín OECD na motiváciu spotrebiteľov k zdravšiemu životu, považujeme za nesprávne a dátami nepodložené tvrdenie. Podľa informácií z Maďarska, Belgicka, Francúzska a Fínska, ktoré zaviedli obdobnú daň v rokoch 2010 až 2012, nie je možné vyvodiť jednoznačný záver o jej efektívnosti na zdravší spôsob života spotrebiteľov. Miera nadváhy oproti priemeru EÚ klesla totiž len v jednej z týchto krajín. Napríklad Nórsko daň zo sladených nápojov zrušilo v roku 2021 z dôvodu neefektívnosti a rozšírenia cezhraničného nakupovania vo Švédsku.

Zo žiadnych dostupných dát nevyplýva, že by Slovensko patrilo ku krajinám s nadmernou spotrebou sladených nápojov. Práve naopak ich spotreba podľa Štatistického úradu medzi rokmi 2010 až 2022 klesla o 33 % a zároveň spotreba neochutených a nesladených nápojov stúpla od roku 2009 do roku 2022 o 51,5%.

„Zavedenie takéhoto typu dane je v krajinách, ktoré sú sebestačné v produkcii cukru /napríklad SR/ kontraproduktívne a deje sa v podstate takmer iba v krajinách deficitných z pohľadu produkcie cukru. Toto opatrenie má totiž najväčší dopad práve na výrobcov cukru bez ich možnosti ovplyvniť vývoj znižujúceho sa dopytu po ich produkte," uviedol predseda Únie potravinárov Slovenska Daniel

Molnár.

Ministerstvo financií SR svoj pôvodný zámer daňovo zaťažiť aj ochutené mlieka a jogurtové nápoje po silných odborných argumentoch našich mliekarov nakoniec zmenilo. Mliečne ochutené výrobky zo zákona vyňalo, čo Únia potravinárov Slovenska a aj SPPK privítali.

„Zastávame názor, že ak predkladateľ zákona chce, aby sa najohrozenejšie skupiny obyvateľov stravovali zdravo, tak nie je správne zvyšovať daň na mlieko a mliečne výrobky, ktoré patria medzi základné potraviny. Som rád, že si to na ministerstve financií uvedomili," zhodnotil Marián Šolty, podpredseda SPPK a zároveň prezident Slovenského mliekarenského zväzu.

SPPK v rámci medzirezortného pripomienkového konania vzniesla zásadnú pripomienku k zákonu ako celku. Okrem toho nesúhlasila napríklad ani so zavedením dane na ochutené nealkoholické pivo a radlery. Konzumácia takýchto nápojov je celosvetovým trendom zameraným na znižovanie konzumácie alkoholu a propagáciu zdravšieho životného štýlu a to aj v súlade s odporúčaniami Svetovej zdravotníckej organizácie. Pivovarnícko-sladovnícky sektor investoval desiatky miliónov eur do diverzifikácie výroby s cieľom zabezpečiť alternatívu alkoholických nápojov vo forme nealkoholických pív a radlerov. Produkcia nealkoholického piva a radlerov dosahuje takmer štvrtinu produkcie piva na Slovensku.